

Comenius:

„Köntörfalazás nélkül meg kell mondanunk, a legtermészetesebb, hogy a gyermekeknek azok legyenek az első nevelői, akik a szüleik, és ugyanazok legyenek becsületes, szent, boldog életük forrásai is, akik életük forrásai voltak. ...

De mert az, hogy az ifjúság nevelését rögtön csecsemőkortól kell elkezdni, hosszadalmasabb bizonyítást igényel egyes lusta és ostoba szülők miatt, akik úgy vélik, hogy gyermekeiket az első években minden szempontból csak babusgatni kell, abban a hiszemben, hogy így azok életerősebbek lesznek, miután fölserdültek, - következőkben bebizonyítjuk, hogy az ilyenek veszedelmes tévedésben vannak. ....

Az ifjúsággal semmi üdvösebb nem történhet, mint ha első évtől kezdve bölcsen nevelik, egyetlenegy alkalmat sem mulasztva el. Szóval: A boldog öröklét a jó haláltól függ, a jó halál a jó élettől, a jó élet a jó neveléstől és a helyes cselekvés gyakorlás útján megszilárdított szokásából, ez pedig idejekorán és helyesen lerakott alapokra épül. ...,

Készítsünk játékokat lelkének szórakoztatására, ezek azonban olyanok legyenek, hogy általa előre tanulja meg a nevét a dolgoknak, és azok megfelelő időben történő használatát. A gyermekekkel megtaníthatók a felnőttkor tevékenységei, csak gyermeki módon. Timóteus így tudta kisgyermekkorától fogva tanulmányozni a Szentírást, vagyis a teológiát; - miért ne lehetne hát a filozófiát, a jogtudományt, az orvostudományt is tanítani, mindegyiket a maga módján?”

Forrás:

Comenius (1992): Pampedia. (IV.rész, ford. Bollók János), B-A-Z
Levéltár, Sárospatak.

IX. fejezet, A kisgyermekkor iskolája, az anyaöl, vagyis az emberi
sarjnak a születéstől körülbelül hatéves koráig tartó gondos nevelése.
68-80.